

SAMEN OP WEG MET JONGEREN

Het synodaal proces van de Wereldkerk en van de Kerk in ons bisdom

De publicatie van de exhortatie 'Christus Vivit' (maart 2019) en de post-synodale bijeenkomst van jongeren in Rome (juni 2019) zette een punt achter het synodaal proces rond jongerenpastoraal. Maar eigenlijk begint het echte werk nu pas. We worden uitgenodigd om in de lokale geloofsgemeenschappen concreet aan de slag te gaan met de nieuwe inzichten en te tonen dat jongeren het NU van de Kerk vormen. In dit artikel schetsen we hoe we er in ons bisdom werk van zullen maken.

Het synodaal proces van de Wereldkerk

Synode is het Grieks voor 'samen op weg gaan'. De synodale weg die de Kerk de voorbije maanden heeft afgelegd, bracht een belangrijke verandering met zich mee op vlak van jongerenpastoraal. Hoewel in het voorbereidingsdocument voor de jongerensynode (januari 2017) meerdere keren weerklonk hoezeer jongeren de capaciteit hebben om in de Kerk te vernieuwen en initiatief te nemen, was er toch nog een grote kloof tussen 'wij, de Kerk' en 'zij, de jongeren'. In het werkdocument voor de jongerensynode (mei 2018) bleef die kloof bestaan, maar toch merkte je al een verandering in de manier waarop over jongeren werd gesproken. Af en toe – als per toeval – werden de jongeren uit de presynode geciteerd en weerklonk dus ook hun stem. Maar de omkering kwam pas in het slotdocument van de synode (oktober 2018). De synodevaders waren tot het inzicht gekomen welke belangrijke actoren de jongeren in onze kerk zijn en bijgevolg spraken ze niet meer over een pastoraal voor jongeren, maar over een pastoraal met jongeren. Een sleutel voor deze verandering was de manier waarop de synodevaders te werk gingen. Na 3 interventies van synodevaders was er 3 minuten stilte. Nieuw was dat ook jongeren aan het woord kwamen. Het is duidelijk: een synodale Kerk is een Kerk die luistert, bewust dat luisteren meer is dan horen. Tijdens de synode werkte het woord van jongeren dus als een katalysator en de Geest stuwde ieder in de goede richting vooruit.

Christus leeft - Christus vivit

Geïnspireerd op de rijke reflecties en uitwisselingen van de bisschoppensynode, schreef paus Franciscus een brief aan de jongeren en aan heel het volk van God. We moeten beseffen dat dit een brief is voor alle (jonge) christenen in de wereld, gesitueerd in diverse contexten en verschillende culturen. Concrete werkpunten aanreiken die voor iedereen toepasbaar zijn, is dus een haast onmogelijk opdracht, al benoemt de paus in het zevende hoofdstuk toch een aantal aandachtspunten. Mooi en sterk is het vierde hoofdstuk, meer spiritueel van aard, waarin de paus drie grote waarheden benoemt die we aan jongeren moeten vertellen: God is liefde, Christus redt je en Hij leeft! Maar vooral belangrijk is dit: de grote verandering die zich tijdens de synode voltrok, is de paus niet ontgaan. Want keer op keer benadrukt hij het belang om luisterend aanwezig te zijn, met open deuren en een open hart, met aandachtige

en concrete belangstelling. Kortom, hij nodigt met aandrang uit om een synodale kerk te worden, om jongeren zelf dragers van de jongerenpastoraal te laten zijn.

Een synodaal proces in ons bisdom

In ons bisdom willen we werk maken van deze uitnodiging van de paus en die luisterende houding concreet gestalte geven. Daarom zetten we een synodaal proces op touw dat loopt van oktober 2019 tot oktober 2020. Het uiteindelijke doel is om de beleidsprioriteit uit de beleidsbrief van de bisschop 'investeren in jongerenpastoraal' te concretiseren. Maar voorafgaand willen we grondig luisteren naar jongeren en hun begeleiders. Vanaf oktober 2019 zullen we ontmoetingsmogelijkheden organiseren met zoveel mogelijk partners die in de jongerenpastoraal actief zijn. We hebben hiervoor 5 pistes uitgestippeld: tijdens zeven theologisch pastorale studiedagen willen we luisteren naar de vrijgestelden van parochies en hen uitnodigen om ter plekke met jongeren in gesprek te gaan. Een tweede belangrijke groep is het onderwijs. Scholen zullen aangemoedigd worden om met leerlingen te dialogeren en om daarna een delegatie af te vaardigen naar het 'festival van de hoop', een ontmoetingsmoment waarop leerlingen kunnen vertolken wat er onder hen leeft. Ook de jongeren uit jeugdbewegingen krijgen de kans om hun stem te laten weerklinken. Net zoals in het onderwijs zal ook in deze groepen een bevraging gebeuren en zal alles samengebracht worden in een open beraad. Vervolgens zullen we luisteren naar jongeren en begeleiders van de jongerengroepen die aangesloten zijn bij IJD, jongerenpastoraal Vlaanderen. In een laatste traject gaan we met alle andere jongerenbewegingen op weg en zullen we ook hier luisteren naar jongeren en hun begeleiders. Op het einde van het traject, we hopen in oktober 2020, zullen we een groot ontmoetingsmoment organiseren, een synode, met een afvaardiging van alle partners die we in de diverse trajecten hebben ontmoet. We hopen heel veel input te krijgen, van veel jongeren te horen wat ze van onze kerk verwachten, wat we voor hen kunnen betekenen, welke opties ze de kerk graag zien nemen de komende jaren. Op al hun vragen zullen we wellicht geen antwoord kunnen geven, maar we garanderen wel om zoveel als mogelijk return te geven en de keuze van concrete beleidslijnen te laten bepalen door de inbreng van de jongeren. Want pas dan zijn we een synodale kerk en bouwen we aan een pastoraal met jongeren. Laten we er samen werk van maken!

Nathalie Verstraete

Bisschoppelijk gedelegeerde voor jongeren, gezins- en roepingenpastoraal